

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Deres referanse
15/8372

Vår referanse
18/04260-3/KEK

Dato
25.03.2019

Datatilsynets høringsuttalelse - Forslag til ny forskrift om utførelse av personundersøkelse i straffesaker

Vi viser til høringsbrev av 21. desember 2018 vedlagt høringsnotat om forslag til ny forskrift om personundersøkelser i straffesaker.

Personundersøkelser er i dag regulert i straffeprosessloven kapittel 13, påtaleinstruksen kapittel 14 og forskrift av 22. oktober 1986 nr. 2373 om personundersøkelser (regler om personundersøkelse i straffesaker). Videre er det i rundskriv G-13/ 2003-4 gitt retningslinjer for personundersøkelse i straffesaker.

Den foreslåtte forskriften skal erstatte ovennevnte forskrift om regler om personundersøkelse i straffesaker.

Bakgrunnen for forslaget er at dagens forskrift til dels er foreldet, og at behov for personundersøkelser for mindreårige har økt som en følge av innføringen av ungdomsstraff og ungdomsoppfølging.

I korthet går forslaget ut på at personundersøkelser for mindreårige skal prioriteres og at det skal gjelde en fire ukers frist for kriminalomsorgens gjennomføring av slike personundersøkelser. Ungdomsordinator i konfliktrådene skal kunne trekkes inn i arbeidet med personundersøkelsen. Det legges også opp til at opplysninger skal kunne gjenbrukes når dette er mulig og at det ved innhenting av opplysninger skal konkretiseres hvilke opplysninger det anmodes om.

Datatilsynets merknader

Personundersøkelse er en kartlegging av en siktet eller tiltalt person etter oppdrag fra påtalemyndighet eller domstol. Personundersøkelser gjennomføres i hovedsak av kriminalomsorgen ved friomsorgen. Formålet med undersøkelsen er å fremskaffe opplysninger om den siktedes personlighet, livsforhold og fremtidsmuligheter, til bruk for avgjørelsen av saken.

Det er på det rene at personundersøkelsene innebærer behandling av personopplysninger.

Om forslaget § 7 Gjennomføring av personundersøkelser

Departementet skriver i merknadene til denne bestemmelsen at

«som tiltak for å redusere saksbehandlingstiden, angir bestemmelsen at personundersøker skal søke å nyttiggjøre eventuelle utredninger som allerede foreligger. Meningen er å unngå unødvendig dobbeltarbeid. Personundersøker må imidlertid ivareta alminnelige krav til forsvarlig saksbehandling, og kan bare bygge på andre arbeid i den grad det virker fornuftig og forsvarlig. Dette ser ut til å være nytt i forhold til gjeldende forskrift».

Datatilsynet synes det er uklart hva som ligger i dette. Hva menes med «utredninger som allerede foreligger»? Er dette tidligere utarbeidete personundersøkelser, eller er det utredninger som andre offentlige myndigheter «eier». I så fall må kravet til rettslig grunnlag være oppfylt for at kriminalomsorgen skal kunne få dette utlevert. Den foreslåtte bestemmelsen i § 7 oppfyller neppe kravet til rettslig grunnlag for slike tilfeller. Vi viser også til formålsbegrensningsprinsippet som innebærer at opplysningene i utgangspunktet kun skal kunne behandles til det formålet de ble hentet inn for.

Om nærmere krav til behandling av personopplysninger

Gjeldende forskrift § 15 om oppbevaring/ makulering av materiale ser ikke ut til å være videreført i forslaget til ny forskrift. Bestemmelsen lyder som følger:

Daglig leder for friomsorgskontoret må sørge for slik sikring av personundersøkelsene at bare de som har rett eller krav på opplysninger får tilgang til dem. De skal ligge nedlåst når de ikke brukes i arbeidet. Dersom retten ikke beslutter tilsyn i den sak personundersøkelsen gjelder, skal opplysningene i forbindelse med undersøkelsen makuleres etter fem år, med mindre det i mellomtiden kommer et nytt oppdrag på vedkommende. Overføring til godkjent arkivinstans likestilles med makulering.

Det er ikke gitt noen nærmere forklaring på hvorfor denne bestemmelsen ikke er videreført. Datatilsynet mener det er en klar mangel ved høringsnotatet at bestemmelser om oppbevaring og sletting ikke er inntatt i forslaget til ny forskrift.

Om retningslinjer for personundersøkelse i straffesaker

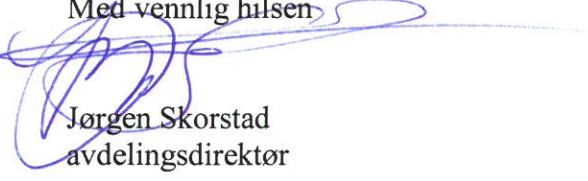
Det opplyses i høringsnotatet at departementets rundskriv G-13/2003-4 *Retningslinjer for personundersøkelse i straffesaker* vil bli opphevet i forbindelse med ikraftsetting av ny forskrift.

Disse retningslinjene ser ut til å inneholde nærmere presiseringer av *type opplysninger* som skal innhentes/ behandles, *informasjon til den registrerte, oppbevaring og makulering av materiale*, samt et punkt som omhandler den *videre bruken av personundersøkelsen*. Det står i høringsnotatet at det vil være «naturlig at Kriminalomsorgsdirektoratet gir utfyllende retningslinjer på grunnlag av forskriften».

Vi er av den oppfatning at de ulike elementene ved behandlingen av personopplysninger (type opplysninger, utlevering, innsyn og informasjon og sletting) med fordel kunne vært inntatt i

selve forskriften. Dette vil gi bedre forutberegnelighet for de dette gjelder. Uansett forutsetter vi at retningslinjene må være på plass *senest* når ny forskrift trer i kraft.

Med vennlig hilsen

Jørgen Skorstad
avdelingsdirektør

Kathrine Ekeberg
seniorrådgiver

